

" ...

II- İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEMENİN GEREKÇESİ ÖZETİ:

1773 sayılı Kanunun 9. maddesinin birinci fıkrasının C işaretli bendinin Anayasa'ya aykırılığını ileri süren İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin gerekçesi özet olarak şöyledir:

Anayasa'nın 136. maddesinin ikinci fıkrasına göre bir suçun Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine girebilmesi için :

aa) Devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğü, hür demokratik düzen ve nitelikleri Anayasa'da belirtilen Cumhuriyet aleyhine işlenmiş olması;

bb) Doğrudan doğruya Devlet güvenliğini ilgilendirmesi;

Gerekir.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevini belirleyecek yasanın bu anayasal sınırlamaya bağlı kalması; görevi belirlerken kesinlik ve açıklıktan ayrılmaması, başka bir deyimle bu işi gerek yorum ve takdir yolundan gerekse doğrudan doğruya bir mercie veya yargı organına bırakmaması zorunludur. Yasaların yargı organlarının görevleri konusunda kapsamı genişletilip daraltılmaya elverişli belirsiz kurallar getirmeleri kişinin temel güvencelerinden olan ve "Bir kimse suç işlediğinde hangi mahkemede yargılanacağını önceden bilebilmelidir." biçiminde tanımlanan Anayasa'nın 32. maddesi ilkesine de aykırı düşer. Anayasa'nın 136. maddesinin ikinci fıkrasında Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevini belirlemek üzere yer alan "doğrudan doğruya Devlet güvenliğini ilgilendiren suçlar" deyimini açıktır. Bu açıklık karşısında dolaylı olarak Devlet güvenliğini ilgilendiren suçlar ile Türk Ceza Kanununun 78. maddesinde öteden beri bulunan ve 1773 sayılı Kanunun 9. maddesinin birinci fıkrasının C işaretli bendine genişletilerek alınan "murtabit suçlar"ın Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevi dışında kalacağı kendiliğinden ortaya çıkar.

Anayasa'nın görevi bu denli dar ve sınırlı tutma çabası, sözü geçen 136. maddenin gerekçesinde de belirtildiği gibi, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulması ile güdülen ereklerden birine "ceza müessiriyetini artırmak için süratli yargılamayı sağlamak" ereğine yönelmiştir.

Çünkü bu mahkemelerin çok sayıda sanıklardan oluşmuş toplu suçlara bakma olasılığı ağızlık kazanmaktadır. Böyle bir durumda doğrudan doğruya Devlet güvenliğini ilgilendiren önemli suçun yanında sanıkların sayısına göre artabilecek bağlı veya dolaylı suçlar işlendiğinde hepsine bu mahkemede bakılmasının asıl davanın süratle sonuçlandırılmasını engelleyeceği çeşitli mahkemelerdeki uygulamaların ortaya koyduğu bir gerçektir.

Mahkemenin 6136 sayılı Kanunun 13. maddesi ile ilgili davaya bakmasını zorunlu kılan 1773 sayılı Kanunun 9. maddesinin birinci fıkrasının C işaretli bendi;

aa) "Doğrudan doğruya Devlet güvenliğini ilgilendiren" deyimine bağlı kalınmadığı için Anayasa'nın 136. maddesinin ikinci fıkrasına;

Esas Sayısı:1973/46

Karar Sayısı:1974/21

bb) Bağlı suç olarak gösterilen suçların nitelikleri açıklık ve kesinlikle belirtilmeyip kapsamı yargı organlarının değerlendirmesine göre genişletilip daraltılmaya elverişli deyimler kullanılmak yoliyle müphem tutulduğu için Anayasa'nın 32. maddesine ve 136. maddenin birinci ve sonuncu fıkralarına;

Aykırıdır."